

Verificarea măsurilor asigurătorii după sesizarea instanței prin rechizitoriu. Termenul privind prima verificare în camera preliminară, natura termenului și sancțiunea neverificării în termen

Francisc-Gabriel Trache

Rezumat: *Articolul examinează problematica verificării măsurilor asigurătorii după sesizarea instanței prin rechizitoriu, chestiune care a generat controverse doctrinare și practică judiciară neunitară. Analiza vizează determinarea termenului aplicabil primei verificări efectuate de judecătorul de cameră preliminară, precum și natura juridică a acestuia, în ipoteza în care măsura a fost dispusă sau menținută în cursul urmăririi penale prin ordonanța procurorului. În acest context, sunt analizate atât aplicabilitatea imediată a termenului de un an specific fazei judecătii, cât și teza potrivit căreia prima verificare trebuie realizată în interiorul termenului de 6 luni calculat de la data luării măsurii ori de la data ultimei verificări efectuate de procuror.*

Cuvinte-cheie: *măsuri asigurătorii; camera preliminară; art. 250² C.pr.pen.; prima verificare; termen de 6 luni; termen de un an; încetare de drept.*

Review of precautionary measures after the court has been seised by indictment. The time limit for the first review in the preliminary chamber, the legal nature of that time limit, and the sanction for failure to review within time

Abstract: *This article examines the issue of reviewing precautionary measures after the court has been seised by indictment, a matter that has generated doctrinal controversy and inconsistent judicial practice. The analysis focuses on determining the time limit applicable to the first review carried out by the preliminary chamber judge, as well as the legal nature of that time limit, where the measure was imposed or maintained during the criminal investigation by prosecutorial order. In this context, the article addresses both the immediate applicability of the one-year time limit specific to the trial stage and the view according to which the first review must be carried out within the six-month period calculated from the date on which the measure was imposed or from the date of the last review conducted by the prosecutor.*

Keywords: *precautionary measures; preliminary chamber; Article 250² of the Code of Criminal Procedure; first review; six-month time limit; one-year time limit; cessation by operation of law.*

INTRODUCERE

Problema verificării măsurilor asigurătorii după sesizarea instanței prin rechizitoriu a devenit una dintre cele mai sensibile chestiuni de practică judiciară generate de art. 250² C.pr.pen. Deși textul impune explicit o verificare periodică „*dar nu mai târziu de 6 luni în cursul urmăririi penale, respectiv un an în cursul judecării*”, el nu reglementează în mod expres punctul de plecare al primei verificări în camera preliminară și nici sancțiunea nerespectării termenului. De aici s-au desprins două orientări antagonice: una potrivit căreia, după trimiterea în judecată, prima verificare de către judecătorul de cameră preliminară trebuie să aibă loc în interiorul termenului de 6 luni calculat de la luarea ori ultima verificare a măsurii de către procuror, și alta potrivit căreia, odată cu sesizarea instanței, devine aplicabil termenul de un an specific fazei judecării, calculat fie de la momentul sesizării instanței, fie de la data luării ori ultimei verificări a măsurii.

Demersul de față pornește de la Încheierea nr. 94/2026 a Curții de Apel București – Secția I penală¹, pronunțată în complet de divergență, hotărâre care oferă un reper jurisprudențial important pentru analiza termenului primei verificări în camera preliminară, a naturii juridice a acestuia și a efectelor neverificării în termen.

Măsurile asigurătorii afectează, cel puțin sub aspectul atributului dispoziției, exercițiul dreptului de proprietate, iar caracterul lor provizoriu nu poate fi desprins de exigența unui control judiciar periodic și efectiv. În măsura în care o măsură dispusă sau menținută de procuror în mod legal ar putea continua să producă efecte prelungite de la sesizarea instanței, deși nu a fost supusă niciunui control jurisdicțional în termen de 6 luni, garanția instituită de art. 250² C.pr.pen. ar fi golită de conținut.

Creșterea exponențială a importanței practice a măsurilor asigurătorii, corelată cu succesiunea intervențiilor legislative, accentuarea practicii neunitare și cu intensificarea controlului de constituționalitate în această materie, a pus în evidență caracterul insuficient sistematizat al reglementării și necesitatea unei abordări coerente și sistematice a acestei materii, atât din perspectiva protecției dreptului de proprietate, cât și a clarificării mecanismelor procesuale privind luarea, verificarea, contestarea și ridicarea acestor măsuri².

Ulterior sesizării instanței prin rechizitoriu, judecătorul de cameră preliminară are obligația de a proceda la verificarea legalității și temeiniciei măsurii asigurătorii în termen de 6 luni de la data dispunerii acesteia de către procuror ori de la momentul ultimei verificări realizate în cursul urmăririi penale. Această soluție interpretativă se justifică prin aceea că, deși măsura asigurătorie nu este limitată expres la o anumită durată, subzistența sa nu poate depăși intervalul de 6 luni exclusiv în baza dispoziției procurorului, indiferent dacă procesul penal se află încă în faza de urmărire penală sau a trecut în faza judecării³. S-a statuat: „*Astfel, termenul de un an se calculează de la data verificării din camera preliminară dacă această fază procesuală este mai mare de un an, respectiv de la data ultimei verificări în faza de cameră preliminară atunci când cauza a trecut în faza de judecată*”⁴.

¹ C.Ap. București, Secția I penală, încheierea nr. 94/2026 din 28 ianuarie 2026, pronunțată în dosarul nr. 924/87/2025/a1.2 (4960/2025).

² A.-R. Trandafir, V.-R. Gherghe, Despre nevoia unei abordări coerente în materia măsurilor asigurătorii dispuse în procesul penal. 18 propuneri de modificare a Codului de procedură penală, în A.U.B.D. – Forum Juridic nr. 1/2024, pp. 258-260.

³ M. Udroui, Măsurile asigurătorii în procesul penal, Ed. C.H. Beck, București, 2024, p. 173.

⁴ *Ibidem*.

Articolul de față urmărește să demonstreze că prima verificare în camera preliminară trebuie realizată în termen de 6 luni de la data luării măsurii asigurătorii de către procuror ori, după caz, de la data ultimei verificări sau mențineri efectuate de acesta, că termenul are natură substanțială și că nerespectarea lui atrage încetarea de drept a măsurii. În susținerea acestei teze, analiza are ca bază principală, pe de o parte, materialul doctrinar⁵ privind verificarea măsurilor asigurătorii și, pe de altă parte, Încheierea nr. 94/2026 a Curții de Apel București – Secția I penală, pronunțată în complet de divergență, care a consacrat expres această soluție.

1. CADRUL NORMATIV

Regimul juridic al măsurilor asigurătorii este configurat, în principal, de art. 249 C.pr.pen., care reglementează condițiile generale de luare a acestora, de art. 250 și art. 250¹ C.pr.pen., care reglementează mecanismele de contestare, și de art. 250² C.pr.pen., care instituie obligația verificării periodice a subzistenței temeiurilor ce au determinat luarea sau menținerea măsurii. În ipoteza sesizării instanței prin rechizitoriu, devin relevante și dispozițiile art. 330 C.pr.pen., potrivit cărora rechizitoriul poate cuprinde propunerea de luare, menținere, revocare sau înlocuire a unei măsuri preventive ori asigurătorii.

Art. 250² C.pr.pen. a fost introdus prin Legea nr. 6/2021, într-un context legislativ care a avut în vedere nu doar operaționalizarea Parchetului European, ci și eficientizarea mecanismelor interne de administrare și valorificare a bunurilor indisponibilizate. Expunerea de motive a proiectului arată că în practică fuseseră semnalate situații în care Agenția Națională de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate era sesizată cu cereri de valorificare a unor bunuri indisponibilizate de peste 5 ani, bunuri care nu mai prezentau valoare, costurile de administrare ajungând să depășească valoarea acestora. În aceeași expunere de motive s-a reținut că lipsa unei prevederi exprese privind verificarea temeiurilor care au determinat luarea măsurii asigurătorii sau a existenței unor temeiuri noi care să justifice menținerea ori ridicarea acesteia fuseseră semnalată de procurori și judecători cu ocazia consultărilor privind consolidarea sistemului național de recuperare a creanțelor provenite din infracțiuni⁶.

Această finalitate legislativă este relevantă pentru interpretarea art. 250² C.pr.pen. Norma nu a fost introdusă pentru a crea o simplă formalitate administrativă, ci pentru a evita perpetuarea necontrolată a unor măsuri care afectează patrimoniul persoanei vizate.

Măsurile asigurătorii pot fi necesare pentru garantarea reparării prejudiciului, a confiscării ori a executării cheltuielilor judiciare, însă legitimitatea lor depinde de menținerea unui raport rezonabil de proporționalitate între scopul urmărit și restrângerea exercitării dreptului de proprietate.

2. PROBLEMA DE INTERPRETARE: TERMENUL PRIMEI VERIFICĂRI DUPĂ EMITEREA RECHIZITORIULUI

⁵ *Ibidem*; A.-V. Iugan, Măsurile procesuale. Ediția a 2-a, Ed. C.H. Beck, București, 2026, pp. 320-322.

⁶ Expunere de motive la proiectul Legii nr. 6/2021 privind stabilirea unor măsuri pentru punerea în aplicare a Regulamentului (UE) 2017/1.939 al Consiliului din 12 octombrie 2017 de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în ceea ce privește instituirea Parchetului European (EPPO), pp. 16-17.

Potrivit art. 250² C.pr.pen., în tot cursul procesului penal, procurorul, judecătorul de cameră preliminară sau, după caz, instanța de judecată verifică periodic, dar nu mai târziu de 6 luni în cursul urmăririi penale, respectiv de un an în cursul judecății, dacă subzistă temeiurile care au determinat luarea sau menținerea măsurii asigurătorii, dispunând, după caz, menținerea, restrângerea, extinderea ori ridicarea acesteia. Textul consacră, așadar, două repere temporale distincte, corelate fazelor procesuale, fără a reglementa însă în mod expres ipoteza particulară în care măsura a fost luată sau menținută de procuror în cursul urmăririi penale, iar cauza este ulterior trimisă în judecată înainte de expirarea termenului de 6 luni.

Dificultatea de interpretare apare în legătură cu această ipoteză, însă, problema nu constă, în esență, în a stabili dacă, în abstract, în cursul judecății termenul de verificare este de un an — acest aspect rezultă neîndoielnic din textul legal —, ci în a determina **care este termenul aplicabil primei verificări judiciare a măsurii asigurătorii după trimiterea în judecată**, atunci când măsura se află încă în ființă în temeiul ordonanței procurorului.

Problema supusă analizei este dacă, odată cu sesizarea instanței, devine imediat aplicabil termenul de un an, calculat de la luarea sau ultima menținere a procurorului sau dacă judecătorul de cameră preliminară trebuie să efectueze prima verificare în interiorul termenului de 6 luni calculat de la data luării măsurii ori a ultimei verificări efectuate de procuror.

3. ORIENTĂRI DOCTRINARE ȘI JURISPRUDENȚIALE

În doctrină și în practica judiciară, problema termenului aplicabil primei verificări a măsurii asigurătorii după sesizarea instanței prin rechizitoriu nu a primit o soluție unitară. Divergența nu privește doar durata termenului — 6 luni sau un an —, ci și momentul de la care acesta începe să curgă, respectiv efectele nerespectării obligației de verificare. În esență, pot fi identificate trei direcții de analiză: teza aplicării termenului de 6 luni pentru prima verificare judiciară, teza aplicării termenului de un an în camera preliminară⁷, cu diferite nuanțe privind momentul de la care acesta se calculează, și dezbateră privind natura juridică a termenului și sancțiunea incidentă în caz de depășire.

3.1. Termenul de 6 luni pentru prima verificare în cameră preliminară

În doctrină s-a susținut convingător că, după trimiterea în judecată, judecătorul de cameră preliminară trebuie să verifice măsura în termen de 6 luni de la data luării sau a ultimei verificări a acesteia de către procuror, urmând ca abia ulterior, după intervenția judecătorului, să devină incident termenul de un an specific fazei judecății⁸.

Conform doctrinei: „*Subliniem că ulterior trimiterii în judecată, judecătorul de cameră preliminară va trebui să verifice măsurile asigurătorii în termen de 6 luni de la luarea sau verificarea măsurilor de către procuror. Doar ulterior acestui moment, verificarea se va realiza în termen de 1 an. Situația este identică cu cea existentă în cazul arestării preventive atunci când cauza trece din camera preliminară în faza de judecată: dacă judecătorul de cameră preliminară menține măsura, prima verificare în cursul judecății va trebui realizată în interiorul*

⁷ C. Ghigheci, în Codul de procedură penală. Comentariu pe articole. Partea generală, vol. I (coord. N. Volonciu, A.S. Uzlău), Ediția a 4-a, Ed. Hamangiu, București, 2024, p. 1067; B. Micu, Camera preliminară, Ed. Hamangiu, București, 2021, p. 160.

⁸ M. Udroui, op. cit., p. 173.

termenului de 30 de zile, doar ulterior aplicându-se termenul de 60 de zile prevăzut de 362 C.proc.pen⁹.

*Totodată, dacă printr-un acord de recunoaștere a vinovăției se dispune trimiterea în judecată a unui inculpat arestat preventiv, prima verificare a instanței de judecată trebuie efectuată până la expirarea termenului de 30 de zile de la luarea/ultima prelungire, doar ulterior verificarea realizându-se la 60 de zile. Atunci când o măsură procesuală este supusă unei verificări periodice, momentul în care acest lucru se va întâmpla trebuie să fie previzibil încă de la momentul luării/menținerii măsurii. Ar fi inadmisibil ca aceeași măsură procesuală să fie supusă verificării la 6 luni sau la 1 an, în funcție de un criteriu ulterior, respectiv dacă s-a dispus trimiterea în judecată”*¹⁰.

Aceeași soluție a fost susținută și în opinia Institutului Național al Magistraturii exprimată în minuta întâlnirii de practică neunitară din 31 octombrie – 1 noiembrie 2024, potrivit căreia prima verificare trebuie făcută în termenul de 6 luni calculat de la data luării sau ultimei verificări a măsurii de către procuror¹¹.

Chiar și în ipoteza în care s-ar admite că, în procedura de cameră preliminară, devine incident termenul de un an, acesta nu ar putea începe să curgă de la momentul sesizării instanței, ci de la data instituirii măsurii asigurătorii sau a ultimei sale mențineri anterioare, indiferent de faza procesuală în care a intervenit actul respectiv. În consecință, atunci când măsura a fost dispusă ori menținută de procuror în cursul urmăririi penale, termenul de un an pentru verificarea ei de către judecătorul de cameră preliminară nu poate fi raportat decât la acel act procesual anterior, iar nu la momentul ulterior al întocmirii rechizitoriului sau al încheierii acordului de recunoaștere a vinovăției¹².

Argumentul central al acestei orientări este previzibilitatea. Atunci când o măsură procesuală este supusă unei verificări periodice, persoana vizată trebuie să poată anticipa, încă de la momentul luării ori menținerii măsurii, până când aceasta poate subzista fără o nouă examinare. Ar fi dificil de admis ca aceeași măsură să fie supusă verificării la 6 luni sau la un an în funcție de un criteriu ulterior, respectiv momentul sesizării instanței, criteriu exterior conduitei persoanei afectate.

3.2. Teza termenului de un an și limitele sale

O a doua orientare, receptată în anumite soluții de practică judiciară¹³, susține că, odată sesizată instanța prin rechizitoriu, cauza intră în faza judecătii, astfel încât termenul aplicabil verificării măsurii asigurătorii devine cel de un an. În această logică, termenul de 6 luni ar fi rezervat exclusiv fazei de urmărire penală, iar judecătorul de cameră preliminară ar putea efectua verificarea în interiorul termenului de un an, calculat fie de la sesizarea instanței, fie de la actul anterior al procurorului. În susținerea acestei orientări s-a invocat că, în camera preliminară, termenul maxim pentru verificarea temeiurilor care au determinat

⁹ A.-V. Iugan, op. cit., p. 321.

¹⁰ C.Ap. București, Secția I Penală, decizia nr. 213/30.04.2025, nepublicată *apud* A.-V. Iugan, op. cit., p. 322.

¹¹ Minuta întâlnirii de practică neunitară la nivel național – judecători online, 31 octombrie – 1 noiembrie 2024, p. 42 – www.inm-lex.ro.

¹² A.-R. Trandafir, V.-R. Gherghe, op. cit., p. 275.

¹³ Tb. București, Secția I Penală, încheierea nr. 238 din 19.02.2026, nepublicată.

luarea sau menținerea, în cursul urmăririi penale, a măsurii asigurătorii ar fi de un an și ar curge de la data sesizării instanței prin rechizitoriu¹⁴.

Această teză nu poate fi primită în ceea ce privește prima verificare judiciară a măsurii dispuse sau menținute de procuror. Dacă măsura poate subzista cel mult 6 luni fără reexaminare în cursul urmăririi penale, ea nu poate continua să producă efecte peste același termen numai pentru că, între timp, a fost emis rechizitoriul. Problema nu privește extinderea forței juridice a ordonanței ca act procedural, ci perpetuarea efectelor unei ingerințe patrimoniale în absența controlului prevăzut de lege.

3.3. Reperre din practica Înaltei Curți de Casație și Justiție

Practica Înaltei Curți de Casație și Justiție nu a tranșat pe fond problema termenului aplicabil primei verificări în camera preliminară și nici natura juridică a termenului prevăzut de art. 250² C.pr.pen., întrucât sesizările formulate în procedura hotărârii prealabile au fost respinse ca inadmisibile.

Prin Decizia nr. 38 din 9 iunie 2022, Înalta Curte de Casație și Justiție a respins ca inadmisibilă sesizarea prin care se solicita dezlegarea chestiunii privind natura juridică a termenului de 6 luni în cursul urmăririi penale, respectiv de un an în cursul judecății, în care trebuie verificată periodic subzistența temeiurilor măsurii asigurătorii¹⁵. Ulterior, prin Decizia nr. 64 din 19 octombrie 2022, instanța supremă a respins ca inadmisibilă sesizarea formulată de Curtea de Apel București, care viza atât durata termenului maxim în care judecătorul de cameră preliminară trebuie să verifice măsura, cât și natura juridică a acestui termen¹⁶.

Importanța acestor decizii este una indirectă. Ele confirmă existența unei probleme reale în practică, dar nu oferă o dezlegare obligatorie asupra fondului. În plus, motivul inadmisibilității a fost legat, în principal, de condițiile mecanismului hotărârii prealabile și de absența unei relații de dependență între chestiunea incidentă privind măsura asigurătorie și soluționarea fondului cauzei. Această împrejurare nu împiedică analiza doctrinară și jurisprudențială a problemei, ci dimpotrivă justifică necesitatea unei clarificări fie prin practica instanțelor, fie prin intervenția legiuitorului.

Din Deciziile nr. 38/2022 și nr. 64/2022 ale Înaltei Curți de Casație și Justiție rezultă că, în practica judiciară și în opiniile specialiștilor consultați, natura juridică a termenelor prevăzute de art. 250² C.pr.pen. a făcut obiectul unor calificări juridice diferite. O primă orientare a calificat aceste termene ca fiind de recomandare, cu argumentul că textul nu prevede expres sancțiunea încetării de drept și că o asemenea sancțiune nu poate fi dedusă prin analogie cu materia măsurilor preventive. O a doua orientare a susținut caracterul procedural peremptoriu al termenelor, cu consecința decăderii organului judiciar și a nulității actului tardiv, potrivit art. 268 alin. (1) C.pr.pen. În fine, o a treia orientare, pe care o apreciem ca fiind cea mai adecvată finalității art. 250² C.pr.pen., a calificat aceste termene ca fiind substanțiale, întrucât limitează în timp efectele unei măsuri restrictive de drepturi, iar nerespectarea lor atrage încetarea de drept a măsurii asigurătorii.

¹⁴ Pentru reflectarea acestei orientări în practica neunitară, a se vedea Minuta întâlnirii de practică neunitară la nivel național – judecători online, 31 octombrie – 1 noiembrie 2024, pp. 42-46.

¹⁵ ÎCCJ, completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, Decizia nr. 38 din 9 iunie 2022, publicată în M. Of. nr. 671 din 5 iulie 2022, disponibilă pe www.iccj.ro.

¹⁶ ÎCCJ, completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, Decizia nr. 64 din 19 octombrie 2022, publicată în M. Of. nr. 1175 din 8 decembrie 2022, disponibilă pe www.iccj.ro.

Astfel, cu privire la prima orientare (această orientare fiind majoritară în Decizia nr. 38/2022 în punctele transmise de instanțe), numeroase instanțe au apreciat că termenele prevăzute de art. 250² C.pr.pen. au natura unor termene de recomandare, în principal pentru că textul nu prevede expres sancțiunea încetării de drept a măsurii asigurătorii. Argumentul central a fost acela că, spre deosebire de materia măsurilor preventive, unde legiuitorul a reglementat expres încetarea de drept, în materia măsurilor asigurătorii o asemenea sancțiune nu poate fi dedusă pe cale interpretativă.

În susținerea tezei termenului de recomandare s-a invocat și faptul că, atunci când legiuitorul a dorit să prevadă încetarea de drept a măsurilor asigurătorii, a făcut-o expres, cum este cazul art. 397 alin. (5) C.pr.pen. De aici s-a tras concluzia că lipsa unei dispoziții similare în art. 250² C.pr.pen. ar exclude constatarea încetării de drept pentru simpla neverificare în termen.

Într-o a doua orientare, instanțele au apreciat că termenele de 6 luni și de 1 an nu pot fi simple termene de recomandare, ci au natura unor termene substanțiale ori de decădere, întrucât privesc durata unei măsuri procesuale restrictive de drepturi. Această orientare pornește de la ideea că măsura asigurătorie afectează exercițiul dreptului de proprietate, în special atributul dispoziției, astfel că verificarea periodică nu este o formalitate administrativă, ci o garanție împotriva menținerii automate și disproporționate a sechestrului.

În Decizia nr. 38/2022 apare și o poziție intermediară, potrivit căreia termenul ar fi procedural, dar peremptoriu, nu de recomandare. În această optică, nerespectarea termenului nu ar conduce direct la încetarea de drept a măsurii, ci la decăderea organului judiciar din dreptul de a mai efectua verificarea și la nulitatea actului făcut peste termen, în temeiul art. 268 alin. (1) C.pr.pen. Această opinie este importantă pentru că respinge caracterul pur orientativ al termenului, dar nu acceptă pe deplin soluția încetării de drept.

O altă opinie, apropiată de teza articolului, califică termenul ca fiind substanțial, întrucât ocrotește un drept extraprocesual, respectiv dreptul de proprietate. În această logică, deși art. 249 și urm. C.pr.pen. nu prevăd expres că măsura asigurătorie se ia „pe o durată de” 6 luni sau de 1 an, obligația verificării „nu mai târziu de” aceste termene arată că măsura nu poate subzista nelimitat fără control. În consecință, expirarea termenului ar trebui să atragă încetarea de drept a efectelor măsurii, potrivit art. 268 alin. (2) C.pr.pen.

Decizia nr. 64/2022 este relevantă și pentru că plasează discuția în contextul camerei preliminare. Deși Înalta Curte nu a pronunțat o dezlegare obligatorie pe fond, în cuprinsul deciziei se reflectă orientarea potrivit căreia, în această fază procesuală, termenul maxim de verificare ar fi cel de un an. Tocmai lipsa unei dezlegări obligatorii explică persistența divergenței și necesitatea unei analize care să distingă între termenul aplicabil primei verificări a măsurii dispuse de procuror și termenul aplicabil verificărilor ulterioare realizate după prima intervenție judiciară.

Prin urmare, cele două decizii nu trebuie privite ca dezlegări obligatorii asupra fondului problemei, întrucât sesizările au fost respinse ca inadmisibile, ci ca repere relevante pentru identificarea și sistematizarea orientărilor divergente: termen de recomandare, termen procedural peremptoriu sancționat cu decădere și nulitate, respectiv termen substanțial a cărui depășire atrage încetarea de drept a măsurii.

4. ÎNCHEIEREA NR. 94/2026 A CURȚII DE APEL BUCUREȘTI – SECȚIA I PENALĂ

Prin încheierea nr. 94/2026, Curtea de Apel București – Secția I penală¹⁷, în opinie majoritară, a admis contestația formulată de inculpat împotriva încheierii Tribunalului Teleorman prin care fuseseră menținute măsurile asigurătorii instituite în cursul urmăririi penale și extinse ulterior cu suma de 15.000 euro. Instanța de control judiciar a desființat integral încheierea atacată și, în rejudecare, a constatat încetarea de drept a măsurilor asigurătorii dispuse anterior prin ordonanțele procurorului din 13.03.2025 și 01.04.2025, dispunând totodată ridicarea sechestrului asigurător instituit până la concurența sumei de 215.000 euro și 5.000 lei.

În esență, cauza a privit interpretarea naturii juridice a termenelor prevăzute de art. 250² C.pr.pen. pentru verificarea periodică a legalității și temeiniciei măsurilor asigurătorii și a termenului de 6 luni aferent primei verificări în cameră preliminară. Tribunalul Teleorman apreciasse că nerespectarea termenului de verificare nu atrage încetarea de drept a măsurii, întrucât textul legal nu prevede expres o asemenea sancțiune, iar termenul de un an nu fusese depășit, motiv pentru care respinsese cererea inculpatului de ridicare a sechestrului și dispusese menținerea măsurii, precum și extinderea acesteia. Curtea de Apel a înlăturat această interpretare și a reținut că termenul de 6 luni, respectiv de 1 an, prevăzut de art. 250² C.pr.pen., are caracter substanțial, fiind instituit tocmai pentru ocrotirea dreptului de proprietate al persoanei față de care a fost dispusă măsura.

Curtea a argumentat că măsurile asigurătorii reprezintă măsuri procesuale reale, temporare și provizorii, care afectează atributul dispoziției juridice și materiale asupra bunurilor indisponibilizate, iar menținerea lor este legitimă numai în măsura în care sunt supuse unui control periodic efectiv, realizat în termenul impus de lege. Din această perspectivă, expirarea termenului de verificare fără intervenția organului judiciar competent nu constituie o simplă neregularitate procedurală, ci produce încetarea de drept a efectelor măsurii, în temeiul art. 268 alin. (2) C.pr.pen., întrucât este vorba despre un termen substanțial, iar nu despre unul de recomandare. Curtea a subliniat că nu pot exista termene substanțiale de recomandare, iar garanția dreptului de proprietate impune ca pasivitatea organului judiciar să fie sancționată prin stingerea măsurii.

Aplicând aceste principii în cauză, instanța de control judiciar a constatat că măsurile asigurătorii dispuse prin ordonanțele procurorului din 13.03.2025 și 01.04.2025 nu au fost verificate în termenul legal de 6 luni prevăzut de art. 250² C.pr.pen. în faza urmăririi penale. Curtea a reținut că termenul curgea de la data ultimei ordonanțe de instituire a măsurii, respectiv de la 01.04.2025, astfel încât până la data de 01.10.2025 trebuia să intervină o verificare legală a subzistenței temeiurilor. Întrucât această verificare nu a avut loc în termen, Curtea a apreciat că măsurile au încetat de drept la data împlinirii termenului, nemaiputând produce efecte juridice ulterior. În consecință, menținerea dispusă ulterior prin încheierea Tribunalului Teleorman din 03.12.2025 a fost apreciată ca fiind menținute tardiv.

Un aspect relevant al raționamentului Curții privește și caracterul accesoriu al extinderii măsurii asigurătorii. Instanța a arătat că extinderea dispusă de judecătorul de cameră preliminară pentru suma de 15.000 euro are caracter strict accesoriu și era condiționată de existența unei măsuri asigurătorii valabile și în ființă. Întrucât măsura principală încetase deja de drept prin neîndeplinirea obligației de verificare în termen, și dispoziția de extindere a fost considerată lipsită de temei și de efect juridic.

---

¹⁷ C.Ap. București, Secția I penală, încheierea nr. 94/2026 din 28 ianuarie 2026, pronunțată în dosarul nr. 924/87/2025/a1.2 (4960/2025).

În sprijinul acestei soluții, Curtea a valorificat argumente de drept constituțional (art. 53 din Constituția României) și convențional (art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenția Europeană) privind protecția proprietății private, făcând trimitere la necesitatea unui control judiciar efectiv asupra ingerințelor aduse dreptului de proprietate, precum și la exigența proporționalității între scopul legitim urmărit prin instituirea măsurii și restrângerea impusă persoanei vizate. Instanța a subliniat că măsurile asigurătorii nu pot fi menținute automat, prin simplul efect al trecerii timpului, și nici nu pot subzista pe durată nedeterminată, în absența verificării prevăzute de lege.

În opinie minoritară, unul dintre membrii completului a apreciat că art. 250² C.pr.pen. nu prevede în mod expres o sancțiune pentru depășirea termenelor de verificare și că, în consecință, acestea ar avea natura unor termene de recomandare. În plus, opinia minoritară a susținut că, după sesizarea instanței prin rechizitoriu, termenul incident este cel de 1 an aferent fazei judecătii, calculat de la momentul sesizării instanței, astfel încât, în speță, acesta nu ar fi fost împlinit. Cu toate acestea, această interpretare nu a fost împărtășită de majoritatea completului, care a dat prevalență caracterului substanțial al termenului și necesității sancționării pasivității organului judiciar.

Cu privire la termenul de 6 luni sau un an privind prima verificare după trimiterea în judecată, Curtea a statuat¹⁸: *„Aplicând principiile legale ante-menționate în cauza de față, Completul de judecatori de camera preliminară reține că după trimiterea în judecată prin rechizitoriu, judecătorul de cameră preliminară trebuie să procedeze la verificarea legalității și temeiniciei măsurii asigurătorii în termen de 6 luni de la data la care procurorul a dispus luarea măsurii ori a procedat la ultima verificare a acesteia.*

Ulterior, cauza trecând în faza de camera preliminară, raportarea la intervalul de timp în care se impune verificarea este cel prevăzut de lege pentru faza de judecată, iar nu cel stipulat pentru urmărirea penală. Astfel, termenul de un an se calculează de la data verificării din camera preliminară dacă această fază procesuală este mai mare de un an, respectiv de la data ultimei verificări în faza de camera preliminară atunci când cauza a trecut în faza de judecată”.

În încheierea analizată, Curtea de Apel București a statuat în mod expres că, atunci când măsura asigurătorie este dispusă prin ordonanța procurorului în cursul urmăririi penale, aceasta subzistă, din perspectiva obligației de verificare periodică, în termenul de **6 luni** prevăzut pentru această fază procesuală.

Curtea face, așadar, o distincție esențială între **izvorul măsurii și faza procesuală ulterioară**, iar simpla sesizare a instanței prin rechizitoriu nu transformă automat termenul aplicabil într-unul de un an, atât timp cât nu a existat încă verificarea judiciară a măsurii dispuse de procuror. Cu alte cuvinte, până la momentul primei intervenții a judecătorului de cameră preliminară asupra măsurii instituite prin ordonanță, subzistența acesteia continuă să fie guvernată de termenul de 6 luni, calculat de la data luării măsurii ori de la ultima verificare efectuată în cursul urmăririi penale.

Raționamentul Curții este unul coerent și are o importanță practică majoră, acesta confirmă că măsura asigurătorie nu poate fi lăsată să traverseze din faza urmăririi penale în faza camerei preliminare sau a judecătii fără a fi supusă controlului în termenul de 6 luni, sub pretextul că, odată cu sesizarea instanței, ar deveni automat aplicabil termenul de un an. Dimpotrivă, până la momentul în care judecătorul de cameră preliminară verifică pentru

---

¹⁸ *Idem*, p. 15.

prima dată măsura luată de procuror, aceasta continuă să subziste exclusiv în baza ordonanței inițiale și, tocmai de aceea, rămâne supusă exigenței termenului de 6 luni. Numai după această primă verificare judiciară măsura intră sub regimul termenului de un an, specific fazei de cameră preliminară/judecată.

5. OPINIA PROPRIE

În opinia noastră, soluția majoritară pronunțată de Curtea de Apel București este cea corectă. Curtea nu a ignorat efectele ordonanței procurorului, ci a delimitat intervalul în care măsura asigurătorie dispusă prin acest act procedural poate continua să producă efecte fără intervenția unui control judiciar efectiv. Ordonanța procurorului rămâne actul procesual prin care măsura a fost dispusă ori menținută.

5.1. Termenul aplicabil primei verificări în camera preliminară

Prima verificare a măsurii asigurătorii după sesizarea instanței prin rechizitoriu trebuie realizată în termen de 6 luni de la data luării măsurii de către procuror ori, după caz, de la data ultimei verificări sau mențineri efectuate de acesta. Această soluție se impune deoarece măsura nu își schimbă natura și nici izvorul juridic prin simpla trecere a cauzei în faza camerei preliminare. Ceea ce continuă să producă efecte este aceeași măsură procesuală, dispusă sau menținută anterior în cursul urmăririi penale.

Această concluzie este susținută și de regimul rechizitoriului în actualul Cod de procedură penală. În doctrină s-a arătat că, spre deosebire de reglementarea anterioară, procurorul nu mai are, la momentul trimiterii în judecată, obligația de a dispune prin rechizitoriu asupra menținerii sau revocării măsurilor asigurătorii, ci doar posibilitatea de a formula propuneri motivate către judecătorul de cameră preliminară. Prin urmare, sesizarea instanței nu poate fi asimilată unei verificări sau mențineri a măsurii asigurătorii, ci marchează transferul competenței către judecătorul de cameră preliminară, căruia îi revine sarcina de a realiza controlul efectiv al legalității și temeiniciei măsurii¹⁹.

Aceeași dificultate a fost semnalată și în doctrină prin raportare la ipoteza în care rechizitoriul este emis înainte de împlinirea termenului de 6 luni de la ultima verificare realizată de procuror. S-a arătat că, dacă termenul de verificare ar fi calculat de la data sesizării instanței, măsura ar putea ajunge să fie verificată după mai mult de un an de la ultima menținere dispusă în cursul urmăririi penale, rezultat care ar depăși oricare dintre reperele temporale prevăzute de art. 250² C.pr.pen. Tocmai de aceea, s-a susținut că verificarea de către judecătorul de cameră preliminară trebuie raportată la data ultimei mențineri dispuse de procuror, iar nu la data înregistrării dosarului la instanță²⁰.

Nu este determinant faptul că, după rechizitoriu, cauza nu se mai află în faza urmăririi penale. Determinant este faptul că prima verificare judiciară vizează o măsură dispusă de procuror, care nu poate produce efecte peste 6 luni fără un control efectiv asupra subzistenței temeiurilor sale. Termenul de un an devine incident abia ulterior, după ce judecătorul de cameră preliminară verifică și, eventual, menține măsura.

¹⁹ C. Marin, *Procedura în camera preliminară*, Ed. Universul Juridic, București, 2024, p. 378.

²⁰ B. Micu, *op. cit.*, p. 160.

Această interpretare respectă și exigența previzibilității. Momentul verificării unei măsuri restrictive de drepturi trebuie să poată fi anticipat încă de la momentul luării sau menținerii măsurii. Or, dacă durata până la prima verificare ar depinde de un eveniment ulterior, precum sesizarea instanței, persoana afectată nu ar mai putea cunoaște cu suficientă claritate intervalul în care măsura poate subzista fără un control periodic.

Din perspectiva art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenție, problema nu se reduce la determinarea formală a termenului aplicabil, ci privește existența unui control efectiv asupra duratei și proporționalității ingerinței în dreptul de proprietate. În jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (CtEDO), menținerea unei măsuri care indisponibilizează bunuri trebuie justificată prin raportare la durata procedurii, complexitatea cauzei, conduita părților și a autorităților, precum și la întinderea concretă a afectării patrimoniului. În această logică, art. 250² C.pr.pen. nu poate fi interpretat ca o simplă normă de organizare procedurală, ci ca o garanție menită să prevină transformarea sechestrului într-o sarcină individuală excesivă. Acceptarea tezei potrivit căreia, după rechizitoriu, măsura dispusă de procuror ar putea subzista până la un an fără verificare judiciară ar slăbi tocmai mecanismul prin care dreptul intern trebuie să asigure caracterul actual, necesar și proporțional al ingerinței²¹.

Această exigență este confirmată și în doctrină, unde s-a arătat că durata excesivă a unei măsuri asigurătorii poate risca să echivaleze, în concret, cu pierderea prerogativei titularului de a dispune de bunurile sale. Tocmai de aceea, organele judiciare trebuie să analizeze periodic dacă măsura își mai păstrează caracterul necesar și proporțional în raport cu împrejurările cauzei, obligație care decurge inclusiv din art. 53 alin. (2) din Constituție, măsurile asigurătorii constituind ingerințe în exercițiul dreptului fundamental la proprietate. În această perspectivă, verificarea prevăzută de art. 250² C.pr.pen. nu are o funcție pur formală, ci reprezintă garanția că indisponibilizarea nu se transformă, prin trecerea timpului, într-o sarcină patrimonială excesivă²². Această concluzie privește nu doar momentul verificării, ci și conținutul acesteia.

În același sens, s-a arătat că verificarea prevăzută de art. 250² C.pr.pen. nu poate fi redusă la o simplă reluare formală a temeiurilor care au determinat inițial luarea sau menținerea măsurii, ci trebuie să includă și elementele ori împrejurările noi apărute în dinamica procesului penal, în măsura în care acestea pot influența legalitatea sau temeinicia măsurii. Această perspectivă confirmă caracterul efectiv al controlului impus de art. 250² C.pr.pen. și susține concluzia că verificarea periodică nu este o simplă formalitate procedurală, ci o garanție a menținerii măsurii numai atât timp cât aceasta rămâne necesară și proporțională²³.

5.2. Natura juridică a termenului

Termenul prevăzut de art. 250² C.pr.pen. nu poate fi calificat ca simplu termen de recomandare. Sintagma „verifică periodic, dar nu mai târziu de” exprimă limita temporală maximă în care măsura poate continua să producă efecte fără o nouă verificare a subzistenței temeiurilor sale, considerată proporțională (prezumție relativă) în acea perioadă și stabilește

²¹ CtEDO, *Forminster Enterprises Limited c. Republicii Cehe*, hotărârea din 9 octombrie 2008, par. 76-78, disponibil pe <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-88813>.

²² B. Micu, R. Slăvoiu, A. Zarafiu, *Procedură penală*. Ediția 3, Ed. Hamangiu, București, 2025, p. 414.

²³ L. Criste, *Verificarea măsurilor asigurătorii în procesul penal*, în *Caiete de Drept Penal* nr. 1/2022, pp. 15-16.

repere temporale imperative în sarcina organelor judiciare de a-și îndeplini obligația procedural pozitivă de verificare²⁴.

În acest sens, doctrina anterioară intrării în vigoare a noului Cod de procedură penală oferea deja o distincție clară și riguroasă între termenele procedurale și cele substanțiale, distincție care își păstrează pe deplin actualitatea și utilitatea în analiza naturii juridice a termenelor prevăzute de art. 250² C.pr.pen.: „**Termenele procedurale sunt impuse de interese pur procedurale, fiind necesare pentru sistematizarea și disciplinarea activităților procesuale, pe când termenele substanțiale privesc protejerea unor drepturi sau interese extraprocesuale, în situațiile în care atrag restrângerea sau privarea de acele drepturi ori îngădirea unor interese (ex. termenele privind măsurile preventive și măsurile asigurătorii; termenele privind liberarea condiționată)**”²⁵ (s.a.).

În același sens, doctrina dezvoltată în cadrul școlii clujene de drept procesual penal a reținut, cu privire la natura juridică a acestor termene, că distincția dintre termenele procedurale și cele substanțiale trebuie realizată prin raportare la finalitatea ocrotită de norma care le instituie: „**cu privire la natura juridică a acestor termene, se poate considera, în opinia noastră, că ne găsim în prezența unor termene legale substanțiale, deoarece protejează un drept fundamental (dreptul de proprietate), iar nu procedurale de recomandare, legiuitorul instituind o durată maximă, peremptorie, de 6 luni în cursul urmăririi penale, respectiv de un an în cursul judecății**”²⁶.

Calificarea termenului trebuie făcută prin raportare la finalitatea sa. Termenul nu organizează doar activitatea internă a organului judiciar, ci protejează un drept fundamental: dreptul de proprietate. Măsura asigurătorie afectează atributul dispoziției juridice și materiale asupra bunurilor, iar durata acestei afectări este un element esențial al proporționalității ingerinței. În consecință, termenul are natură substanțială, deoarece privește intervalul maxim în care măsura poate produce efecte.

5.3. Sancțiunea neverificării în termen

Sancțiunea nerespectării termenului trebuie analizată separat de problema termenului aplicabil, tocmai pentru că, în doctrină și în practica judiciară, consecințele depășirii termenului au fost explicate diferit. Pornindu-se de la practica judiciară neunitară, s-a arătat că art. 250² C.pr.pen. nu oferă o reglementare completă sub acest aspect, fiind conturate trei soluții: calificarea termenului ca termen orânduitor, de recomandare, fără consecințe procesuale²⁷; sancționarea nerespectării termenului prin nulitate relativă, condiționată de dovedirea unei vătămări; respectiv încetarea de drept a măsurii asigurătorii²⁸.

²⁴ D. Lupășcu, Măsurile asigurătorii în procesul penal (iii). Durata. Ridicarea măsurii. Încetarea de drept, în R.R.D.P.A. nr. 1/2024, pp. 96-97.

²⁵ R. Stănoiu, în Explicațiile teoretice ale Codului de procedură penală român. Ediția a II-a. Volumul V (coord. V. Dongoroz), Ed. All Beck, București, 2003, p. 384.

²⁶ G. Mateuț, Procedură penală. Partea generală, Ediția a II-a, revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2025, p. 1053.

²⁷ ÎCCJ, Secția Penală, Decizia nr. 456 din 15 iunie 2023.

²⁸ C.-V. Ștefan, Probleme legate de măsurile asigurătorii în materia infracțiunilor de evaziune fiscală, în Caiete de Drept Penal nr. 3/2023, pp. 60-61; C.Ap. Târgu Mureș, Minuta întâlnirii judecătorilor pentru unificarea practicii judiciare și pentru formarea profesională continuă, 17 decembrie 2021, document disponibil online la adresa <http://portal.just.ro/43/Documents/Minute/MINUTA.2021.12.17.PENALA.pdf>.

Prima soluție, aceea a lipsei oricărei sancțiuni, nu poate fi primită. Ea ar transforma art. 250² C.pr.pen. într-o normă lipsită de efect util. Dacă organul judiciar ar putea verifica măsura oricând, chiar și cu mult după împlinirea termenului, obligația de verificare „nu mai târziu de” 6 luni sau un an ar deveni o simplă recomandare. O astfel de interpretare ar contraveni finalității pentru care textul a fost introdus: prevenirea menținerii necontrolate a unor măsuri patrimoniale restrictive.

A doua soluție, întemeiată pe art. 268 alin. (1) C.pr.pen., privește decăderea din exercițiul dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. Ea explică parțial consecința verificării tardive, dar nu este suficientă pentru a răspunde problemei principale. În această ipoteză, problema nu este doar că actul de verificare a fost întocmit tardiv, ci că măsura a continuat să producă efecte după expirarea termenului în care putea subzista fără reconrol. Cu alte cuvinte, viciul nu privește exclusiv actul ulterior, ci însăși continuitatea juridică a măsurii.

Soluția care răspunde cel mai adecvat naturii instituției este încetarea de drept a măsurii, prin aplicarea art. 268 alin. (2) C.pr.pen. Este adevărat că art. 249 și următoarele C.pr.pen. nu prevăd expres că măsura asigurătorie se ia „pe o durată de 6 luni” sau „pe o durată de un an”. Totuși, obligația verificării „nu mai târziu de” aceste termene arată că legiuitorul a stabilit intervalul maxim în care măsura poate produce efecte fără o nouă examinare. În acest sens, termenul nu vizează doar efectuarea unui act procedural, ci delimitează durata unei măsuri procesuale restrictive de drepturi.

Nu constituie un argument decisiv împotriva acestei soluții faptul că art. 397 alin. (5) C.pr.pen. prevede expres un caz de încetare de drept a măsurilor asigurătorii, în ipoteza lăsării nesoluționate a acțiunii civile. Art. 397 alin. (5) C.pr.pen. reglementează o cauză specială de încetare, determinată de lipsa demersului persoanei vătămate de a introduce acțiune civilă la instanța civilă. În schimb, art. 250² C.pr.pen., coroborat cu art. 268 alin. (2) C.pr.pen., privește depășirea termenului maxim în care măsura poate subzista fără verificarea subzistenței temeiurilor sale. Cele două ipoteze au fundamente diferite și nu se exclud reciproc.

În aceeași logică, nu se poate susține că legiuitorul ar fi trebuit să repete în art. 250² C.pr.pen. formula „sub sancțiunea încetării de drept”. Art. 268 alin. (2) C.pr.pen. are tocmai rolul de a oferi regula generală aplicabilă măsurilor procesuale care nu pot fi luate sau menținute decât pe un anumit termen. Faptul că termenul nu este formulat în art. 250² C.pr.pen. ca durată de valabilitate a măsurii, ci ca termen maximal de verificare, nu schimbă funcția sa juridică: aceea de a împiedica subzistența necontrolată a unei măsuri restrictive de drepturi peste intervalul stabilit de lege. Din moment ce verificarea periodică delimitează intervalul maxim de subzistență neverificată a măsurii, expirarea termenului fără control trebuie să atragă încetarea efectelor măsurii.

Terminologic, concluzia este aceeași. A menține presupune conservarea unei situații juridice aflate în ființă. Nu poate fi menținută o măsură care, prin efectul expirării termenului, a ieșit din ființa juridică. Verificarea tardivă nu poate produce efect constitutiv retroactiv și nu poate reface continuitatea unei măsuri care a încetat *ope legis*.

5.4. Argumente sistematice suplimentare: legalitate, previzibilitate și analogia funcțională cu măsurile preventive

Această interpretare este susținută și de principiul legalității procesului penal. Întrucât măsura asigurătorie afectează exercițiul dreptului de proprietate, regulile privind durata și verificarea sa trebuie interpretate într-o manieră previzibilă, care să excludă prelungirea implicită a ingerinței dincolo de termenul în care legea impune controlul subzistenței temeiurilor²⁹.

Această exigență de previzibilitate a dispoziției de drept este destinată să protejeze principiul securității juridice și este respectată „în cazul în care persoana poate să prevadă în mod rezonabil, având în vedere circumstanțele cauzei, consecințele ce ar putea rezulta dintr-un act determinat” sau „dacă legea indică în mod suficient de clar în ce împrejurări și condiții autoritățile publice pot lua o anumită măsură³⁰”.

Din aceeași perspectivă, nu poate fi primită o interpretare extensivă potrivit căreia simpla sesizare a instanței ar permite măsurii dispuse de procuror să subziste (încă) un an fără verificare judiciară. O asemenea soluție nu ar completa o lacună procedurală în favoarea garanțiilor procesuale, ci ar prelungi efectele unei măsuri restrictive de drepturi, în defavoarea persoanei vizate³¹.

În plus, poziția Curții de Apel București este coerentă cu analogia structurală dintre verificarea măsurilor asigurătorii și cea a măsurilor preventive. În materia arestării preventive, mutarea cauzei dintr-o fază procesuală în alta nu permite ca o măsură luată anterior să subziste peste termenul în care trebuie supusă primei verificări judiciare. De aceea, trimiterea la Decizia nr. VII/2006 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, făcută de Curte *mutatis mutandis* nu este lipsită de temei, valorifică o logică procedurală comună, aceea a imposibilității menținerii automate a unei măsuri preventive în lipsa controlului judiciar.

Doctrina a arătat că, sub condiția adaptării la reglementarea actuală, considerentele Deciziei nr. VII/2006 a Înaltei Curți de Casație și Justiție își păstrează relevanța *mutatis mutandis*, în măsura în care exprimă aceeași logică: o măsură restrictivă de drepturi supusă verificării periodice nu poate fi menținută automat după expirarea termenului în care controlul trebuia realizat³².

În această logică, verificarea efectuată după împlinirea termenului nu poate valida retroactiv subzistența măsurii. A admite contrariul ar însemna să se permită menținerea automată a unei ingerințe patrimoniale dincolo de intervalul în care aceasta trebuia supusă controlului efectiv, ceea ce ar lipsi de efect util garanția instituită de art. 250² C.pr.pen.

Considerăm întemeiată următoarea opinie doctrinară, pe care o împărtășim în mod expres: „A ignora caracterul imperativ al obligației procesuale instituite prin dispozițiile art. 250² C.p.p. și natura substanțială a termenului de 6 luni sau a celui de un an în care trebuie realizată verificarea măsurilor asigurătorii, înseamnă a lipsi de eficacitate însuși resortul funcțional pentru care legiuitorul a înțeles să reglementeze acest remediu procesual, tocmai

²⁹ N. Volonciu, *Tratat de procedură penală*, vol. I, Ed. Paideia, București, 1997, p. 83; V. Dongoroz ș.a., *Noul Cod de procedură penală și Codul de procedură penală anterior*, București, 1969, p. 12 *apud* M. Udrioiu, în M. Udrioiu (coord.), *Codul de procedură penală. Comentariu pe articole*. Ediția 4, Ed. C.H. Beck, București, 2023, p. 11.

³⁰ Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CtEDO), Vetter c. Franței, hotărârea din 31 mai 2005, par. 26, disponibil pe hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-69188; CtEDO, The Sunday Times c. Regatului Unit (nr. 1), hotărârea din 26 aprilie 1979, par. 49, disponibil pe hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-57584; CtEDO, Goodwin c. Regatului Unit, hotărârea din 11 iulie 2002, par. 31, disponibil pe hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-57974 *apud* M. Udrioiu, *Codul de procedură penală. Comentariu pe articole*, p. 11.

³¹ C. Ghigheci, *op. cit.*, pp. 5-6.

³² V.-R. Gherghe, *Măsurile asigurătorii în procesul penal*, Ed. Hamangiu, București, 2025, p. 797. Sub condiția adaptării sale la actualele prevederi ale art. 207-208 C.pr.pen., decizia respectivă își menține valabilitatea.

în vederea înlăturării arbitrariului și a caracterului automat al menținerii acestor măsuri procesuale”³³.

Apreciem că, pe de o parte, la o verificare efectuată de un judecător, soluția dată nu poate conduce la „menținerea” unei măsuri ieșite din ființa juridică; terminologic și juridic, „a menține” presupune continuitatea existenței măsurii, iar nu reactivarea ei după o perioadă de discontinuitate³⁴.

Prin urmare, verificarea tardivă nu poate produce efectul menținerii unei măsuri care nu mai este în ființă juridică. Eventuala nulitate a actului tardiv privește planul procedural, însă efectul principal al depășirii termenului, în materia unei măsuri restrictive de drepturi, este încetarea de drept a efectelor măsurii asigurătorii neverificate în termen³⁵.

6. PROPUNERE DE LEGE FERENDA

Considerăm că soluția potrivit căreia prima verificare în camera preliminară trebuie efectuată în termen de 6 luni de la data luării măsurii ori de la data ultimei verificări sau mențineri efectuate de procuror rezultă deja din interpretarea sistematică și teleologică a art. 250² C.pr.pen. Cu toate acestea, persistența practicii neunitare justifică o intervenție legislativă de clarificare atât cu privire la termenul aplicabil primei verificări, cât și cu privire la efectul nerespectării acestuia.

De *lege ferenda*, art. 250² C.pr.pen. ar putea fi completat cu un nou alineat, cu următorul conținut: „În cazul măsurilor asigurătorii luate sau menținute în cursul urmăririi penale, prima verificare după sesizarea instanței se realizează în termen de 6 luni de la data luării măsurii ori de la data ultimei verificări efectuate de procuror. Nerespectarea termenului atrage încetarea de drept a măsurii”.

În acest sens, apreciem ca întemeiată opinia potrivit căreia, *de lege ferenda*, pentru evitarea dificultăților practice generate de actuala redactare a art. 250² C.pr.pen., legiuitorul ar trebui să prevadă în mod expres obligația judecătorului de cameră preliminară de a verifica dacă mai subzistă temeiurile care au determinat luarea măsurii asigurătorii înainte de împlinirea acestui termen³⁶. O asemenea intervenție normativă ar avea aptitudinea de a elimina incertitudinea actuală cu privire la termenul aplicabil primei verificări după sesizarea instanței și de a exclude posibilitatea prelungirii implicite sau automate a efectelor măsurii dispuse prin ordonanța procurorului.

Suntem de acord inclusiv cu opinia potrivit căreia termenul de 6 luni ar trebui să fie aplicabil pe întreaga durată a procedurii de cameră preliminară, precum și în alte proceduri aflate în competența judecătorului de cameră preliminară, având în vedere inclusiv caracterul de fază procesuală autonomă al camerei preliminare, iar nu să fie înlocuit prin raportare la termenul de un an prevăzut pentru faza judecătii³⁷.

O asemenea intervenție legislativă ar înlătura dubiul actual și ar consolida exigențele de previzibilitate, securitate juridică și control judiciar.

³³ A. Zarafiu, L. Iordache, Repere actuale în dinamica măsurilor asigurătorii în materie penală, în A.U.B.D. – Forum Juridic nr. 1/2025, p. 16.

³⁴ A.-V. Iugan, op. cit., p. 231.

³⁵ V.-R. Gherghe, op. cit., p. 798.

³⁶ A.-R. Trandafir, V.-R. Gherghe, op. cit., p. 275.

³⁷ *Idem*, pp. 288-289.

CONCLUZII

Analiza art. 250² C.pr.pen. arată că verificarea periodică a măsurilor asigurătorii nu este o simplă operațiune de disciplină procesuală, ci o garanție împotriva prelungirii necontrolate a ingerinței în dreptul de proprietate.

În ceea ce privește termenul aplicabil primei verificări după sesizarea instanței prin rechizitoriu, soluția corectă este aceea că judecătorul de cameră preliminară trebuie să efectueze verificarea în termen de 6 luni de la data luării măsurii ori de la data ultimei verificări sau mențineri realizate de procuror. Termenul de un an devine incident numai după prima verificare judiciară a măsurii.

Sub aspectul naturii juridice, termenul prevăzut de art. 250² C.pr.pen. nu poate fi redus la un termen de recomandare, întrucât nu privește exclusiv disciplina internă a activității judiciare, ci limitează durata unei ingerințe în exercițiul dreptului de proprietate. În ceea ce privește sancțiunea, neverificarea măsurii în termen nu poate rămâne fără efect juridic. Soluția încetării de drept este preferabilă atât lipsei oricărei sancțiuni, cât și simplei decăderi urmate de nulitatea actului tardiv, deoarece problema privește însăși subzistența măsurii după expirarea termenului legal.

În acest cadru, distincția esențială propusă este aceea dintre prima verificare judiciară a măsurii dispuse sau menținute de procuror și verificările ulterioare acesteia: termenul de un an poate deveni incident numai după prima verificare realizată de judecătorul de cameră preliminară, iar nu prin simpla sesizare a instanței prin rechizitoriu.